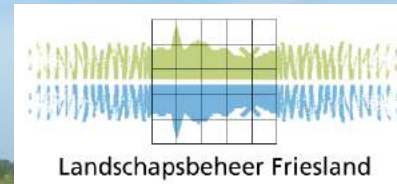

Habitatmonitoring coulisselandschap Noardlike Fryske Walden

Ernst Oosterveld
Sjoukje Attema
Jelle Loonstra

Gerrit Tuinstra

Vrijwilligers: Geert Draaistra,
Oane de Vries, Jacob Bijlsma,
Pyt vd Polder

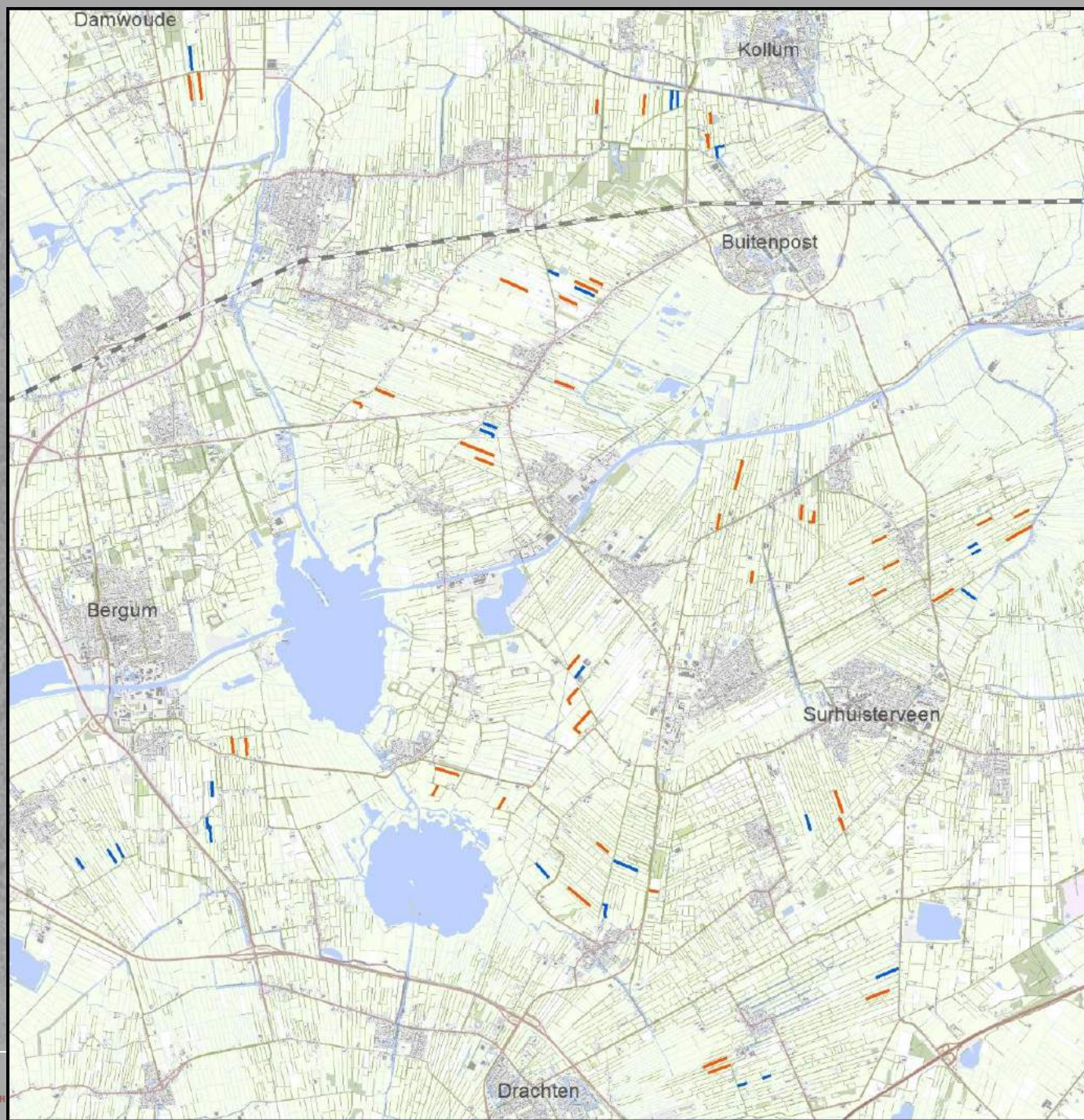
+ financiering

Wat? Vastleggen van kenmerken van singels en wallen, die belangrijk zijn voor broedvogels, vleermuizen en andere fauna

Waarom? Om de kwaliteit van het leefgebied in de gaten te houden, los van de ontwikkeling van de soorten, ten behoeve van beheerevaluatie

Hoe? Door in 120 transecten 16 kenmerken te scoren, 80 met contract, 40 zonder contract

Waar?

- 1 het gebied waarin het transect ligt (NFW of ELAN),
- 2 elementsoort (elzensingel, houtsingel, houtwal (enkel of dubbel), (hakhout)bosje (vastgesteld in het veld),
- 3 wel of niet met een beheerovereenkomst (volgens informatie van het agrarisch collectief),
- 4 breedte van het element aan de voet (tussen de beide buitenzijden van de beplanting, veelal tussen de afrasteringen aan weerszijden, in meters, vastgesteld in het veld),
- 5 grondgebruik aan weerszijden van het element (vastgesteld in het veld),
- 6 bedekking onderlaag (tot 4 m hoogte, de struiklaag, geschat in 4 klassen in het veld, 0-5%, 5-33%, 33-66%, 66-100%),
- 7 bedekking bramen en brandnetels als zoomvegetatie aan de voet van het element (op 5% nauwkeurig geschat in het veld),
- 8 aantal meidoorns, rozen, lijsterbes per transect van gemiddeld 300 m (vastgesteld in het veld),
- 9 aantal soorten bomen en struiken per transect van gemiddeld 300 m (vastgesteld in het veld in 4 klassen, 1-2, 3-4, 5-10, meer dan 10 soorten),
- 10 aantal overstaanders per transect van gemiddeld 300 m (bomen die duidelijk ouder zijn dan de rest, vastgesteld in het veld),
- 11 aanwezigheid van een kruidenrijke perceelsrand langs het element (eerste 4 m, vastgesteld in het veld als kruidenarm of kruidenrijk),
- 12 aanwezigheid van een vegetatie van schrale plantensoorten (lengteaandeel in het transect, geschat in 4 klassen in het veld, 0-5%, 5-33%, 33-66%, 66-100%),
- 13 aanwezigheid van een soortenrijke vegetatie van bloemrijke soorten op vochtige groeiplaatsen, vaak langs elzensingels (lengteaandeel in het transect, geschat in 4 klassen in het veld, 0-5%, 5-33%, 33-66%, 66-100%),
- 14 de omvang van de boomkronen (kroonomvang, gemeten als kroonprojectie in het platte vlak in m², afgeleid van luchtfoto achter de computer),
- 15 singellengte in de omgeving binnen een straal van 150, 300 en 500 m van het transect (afgeleid van luchtfoto achter de computer),
- 16 aantal hoekpunten in de omgeving binnen een straal van 150, 300 en 500 m van het transect (afgeleid van luchtfoto achter de computer). Het betreft hoekpunten van dwarsverbindingen tussen elementen en van elementen met bosjes. Het is vooral een maat voor het aantal dwarsverbindingen tussen de singels en wallen in de omgeving. De hoekpunten bieden door de aanwezigheid van luwte meer insecten als voedsel.

Goed herhaalbare methode nodig

6 Bedekking onderlaag (tot 4 m hoog, de struiklaag, geschat in 4 klassen in het veld: 0-5%, 6-33%, 34-66%, 67-100%)

14 Schatting ouderdom: kroonombang (gemeten in m² van verticale projectie op luchtfoto)

Resultaten 2018-2020

Kenmerk	Met contract	Zonder contract	Verandering 2018-2020
Elementsoort	+ dubbele elzensingels + houtwallen	+ enkele elzensingels + enkele houtsingels	0
Breedte aan de voet	+		0
Kruidenrijk grasland aangrenzend	+		0
Bedekking onderlaag	+		0
Bedekking bramen en brandnetels	+		0
Aantal meidoorns, rozen, lijsterbessen	+		+ meidoorns, rozen 0 lijsterbessen
Aantal soorten bomen en struiken	+		0
Aantal overstaanders	+		0
Aanwezigheid kruidenrijke rand	+		0
Aanwezigheid schrale plantensoorten	0	0	0
Aanwezigheid bloemrijke soorten op vochtige plaatsen	0	0	0
Omvang boomkronen	0	0	0
Dichtheid elementen in omgeving	+		0
Aantal hoekpunten (dwarsverbindingen) in omgeving	0	0	0

Beheeraanbevelingen (tbv broedvogels)

1. Onderlaag en bramen en brandnetels scoren beter: hakhoutbeheer is effectief → ga zo door
2. Geen verschil kroonomvang: ontwikkel beheerpakket Oude houtwal/singel zonder eindkap
3. Geen verschil dwarsverbindingen in omgeving: behoud of herstel dwarsverbindingen